

ÖSYM'İNİN YABANCI DİL SINAVLARINDAKİ TUTUMU NE ZAMAN DEĞİŞECEK?

Türkiye'nin en büyük sıkıntılarında biri yabancı dil eğitimi. Bu konuda yıllardır adam gibi bir dil eğitim sistemi kurulamadı. Avrupa bu işe ilkökulda başlıyor, ciddi anlamda yöntemler geliştiriyor ve AB ülkelerindeki ikinci dil bilme oranı yükseliyor. Bu ikinci dil genelde de İngilizce oluyor.

Bizde bu eğitim bir türlü rayına giremedi, buna rağmen üniversiteler ısrarla öğrencilerden yabancı dil puanı istiyor. Lisans eğitiminden sonra tüm eğitim aktivitelerinden YÖK yabancı dil puanı istiyor. Yüksek lisans, doktora, doçentlik, profesörlük, yabancı dilde ders anlatma ve benzeri etkinliklerde bulunacak herkesin belirli bir dil puanına sahip olması lazım. Kamu personeli bilmem ne personeli bir şekilde bu yabancı dil puanı insanların karşısına çıkıyor. Buraya kadar her şey tamam. Dil puanının istenmesi normal ama bu aşamada ortaya çıkan bir sorun var ki insanlar özellikle ÖSYM'nin bazı anlamsız uygulamaları yüzünden bunu aşamıyor.

"KÜL YUTMAZ HOCA" TUTUMUNDAN VAZGEÇİN

Türkiye'de yabancı dil puan sınavlarını ÖSYM yapıyor. Bu sınavlarda ÖSYM eski Hababam Sınıfındaki kül yutmaz hocalar gibi. Öyle zor sınavlar yapıyor ki bu sınavlardan iyi puan almak için insanüstü bir efor ve şansa ihtiyaç duyuluyor. ÖSYM yabancı dil sınavını YDS ve YÖKDİL adlı sınavlarla yapıyor. YÖKDİL daha çok akademisyenler için yapılan bir sınav YDS ise yabancı dil bildiğini kanıtlamak için belge vermek zorunda olanlar için yapılan bir sınav. İkisi de farklı sınavlar ama ÖSYM bunu da kaile almıyor. Bu sınavlarda sorulan sorular öylesine zor ki bu sınavlarda resmen insanlar perişan oluyor. YDS ile il-

Doç. Dr. Michael KUYUCU

gili bir anımı anlatmak istiyorum size. Bir arkadaşım inat etmiş ve İngiltere'de yaşayan, orada eğitim alan bir Türk arkadaşını YDS sınavına sokmuş. O İngiltere'de eğitim alan ve ana dili gibi eğitim alan arkadaş bile bu YDS sınavından ancak yüzde 90 oranında başarılı olmuş ve sınav çıkışı tabiri yerindeyse ter içinde psikolojisi bozularak çıkmış. "Bir daha bu sınava girmem" demiş.

DİL SINAVLARINDA KRİTERLER TÜRKİYE ORTALAMASININ ÜSTÜNDE

ÖSYM bu yabancı dil değerlendirme sınavlarında Türkiye realitesine göre davranmıyor. Türkiye'de verilen yabancı dil

eğitiminin kat ve kat üstünde zorlukta sınavlar yapıyor. Bu sınavlara girmek zorunda olanlar hem bu sınavlara yaklaşık 180 TL ödüyor hem de Türkiye'deki yabancı dil eğitiminin ortalamasında hazırlanan sorularla ter döküyor. Yabancı dil eğitimi dört ana faktörden oluşur. Writing (Yazmak), Reading (Okumak), Listening (Dinleme) ve Talking (Konuşma). Ama ÖSYM sadece reading (okuma) sınavı yapıyor. Son derece kazık sorularla adeta "ben sizin canınıza okuyacağım" deyip milleti süründürüyor.

AZ SAYIDA SINAVLA İNSANLAR MAĞDUR EDİLİYOR

Bu yabancı dil sınavlarının bir diğer önemli sıkıntısı da sınavların az olması. Hem standardın üzerinde zorlukta dil sınavlarıyla adayların istedikleri puanları almaları engellenip belki de kaderleriyle oynanıyor. Ayrıca bu sınav olmazsa diğerine gireyim diyen adaylara imkân da tanınmıyor. Çünkü az sınav var. YDS yılda 3 kez yapılıyor, YÖKDİL ise iki kez. Her birine para ödüyor adaylar ve zorluk derecesi İngilizleri bile delirtecek bu sınavlara giriyorlar. Bu sınavlara giren girdi yoksa gitti. ÖSYM bu sınavlara alternatif bir de e-YDS sınavları yapıyor. Türkiye genelinde üç veya dört ilde yapılan online sınavlar bunlar. Bu sınavlar ÖSYM'nin merkezlerinde yapılıyor. Ama sakın heveslenmeyin bu sınavlara taş çatlasa Türkiye genelinde 500-700 kişi alıyorlar. Sınavlara başvuru yapmak isteyenlere bir tarih veriliyor ve o tarihte bilgisayarınızı açın bekleyin deniyor. Şimdi bu ne demek? Anlatayım.

PARASI OLAN E-YDS'YE BAŞVURABİLİYOR

Her şeyin online olduğu bir dönemde ÖSYM az sayıda online sınav merkezine sahip olduğu için çok az

Sıra	Sınav Tarihi	Sevresi	Kontenjan Durumu
1	19.02.2022 13:45	e-YDS 2022/2 İngilizce Sınav Merkezi: Ankara	Büyük kontenjan bulunmamaktadır.
2	19.02.2022 13:45	e-YDS 2022/2 İngilizce Sınav Merkezi: Ankara	Büyük kontenjan bulunmamaktadır.
3	19.02.2022 13:45	e-YDS 2022/2 İngilizce Sınav Merkezi: İstanbul	Kontenjan doludur. Şu anda kontenjan işlemleri devam eden adaylar bulunmaktadır. Ancak bu adayların iddianet raporları durumu büyük kontenjan oluşacaktır.

insana e-YDS sınavı yapabiliyor. Bunu bir örnekle anlatayım: Mesela 26 Ocak Çarşamba günü e-YDS sınav başvuruları alındı. O gün ÖSYM sitesine girip sınav için başvurmanız lazım. Kontenjan çok az. Sınav sadece Ankara- Adana ve İstanbul'da yapılıyor. Tüm gün bilgisayar başında online sınav başvuru sisteminin açılmasını bekleyeceksiniz. Sayın ÖSYM hazretleri sistemi öğlene doğru açıyor. Bazen 14:00'te açıyor bazen de daha önce, tamamen kafasına göre. Mesela 26 Ocak günü sistemi 13:45'te açtı. O sırada bilgisayarları başında bekleyenler at yarışçısı gibi sisteme saldırıyor ve az sayıdaki kişi arasına girmek için başvuru savaşına giriyor. Tabii ki başvurularında kontenjanlar çok çok az olduğu için bir iki dakikada sistem doluyor ve kilitleniyor. Başvurusunu yapabilen 100 mü desem 200 mü desem artık kaç kişiye başvurusunu yapabiliyor geri kalanlara başka bahara kalıyor. Başvuruda da kriter ne biliyor musunuz ödeme! Yani başvurunuzun onaylanması için ÖSYM sayfasının sizi yönlendirdiği ödeme sayfasından ödemeyi yapmanız lazım. Diyelim ki aynı anda 2 kişi ödeme sayfasına gitti ve birinin kredi kartından bir sorun çıktı ödemeyi yapamadı, diğeri ise ödemeyi yaptı. Parayı veren kontenjanı kapıyor diğeri ise

"arivederci Roma"...

BU SİSTEMİN KÖKTEN DEĞİŞMESİ LAZIM

Böyle saçmalık olmaz, Buna önce ÖSYM başkanlığının sonra da devlet büyüklerimizin el atmasını istiyorum.

Binlerce kişi girmek istiyor bu yabancı dil sınavlarına. İnsanların kaderleriyle oynamayın.

Sorulan sorular Türkiye'deki yabancı dil eğitim seviyesinin çok üstünde. Bu soruların zorluk derecesini revize edin. Unutmayın ki eğitim hakkı kamusal bir işlemdir. Siz "bana ne kardeşim git öğren öyle gel" diyecek zorlukta sorular soramazsınız. Ortalama dil seviyesinin bir, taş çatlasa iki tık üstünde zorluğa sahip sorular sormalısınız. Parası olan

kişinin ek yabancı dil eğitim alanların kazanacağı seviyede sorular soramazsınız. Bu kamusal eşitlik prensibine de aykırı.

Ayrıca her şeyin online yapıldığı bir dönemde e-YDS olarak adlandırılan online sınav merkezle-

rinin bu kadar az olması da adayları mağdur ediyor. Bu az sayıdaki sınav merkezinde sınav olmak için başvuruda bulunanların çektiği çile de pek mantıklı değil. Her sınav için ciddi bir para alan ÖSYM merkezi bu paranın bir bölümünü sınav salonlarının sayısını arttırmak için kullanamaz mı? Hadi diyelim ki para yok o zaman devletten para isteyin.

ÖSYM'nin yabancı dil sınavlarındaki tüm stratejisini baştan sonra yeniden gözden geçirmesi ve on binlerce mağduriyet çeken kişinin kariyerlerini, geleceğini ve daha da önemlisi ekmeğini engelleyecek değil, aksine destek olacak bir yabancı dil sınav sistemi geliştirmesi gerekiyor.